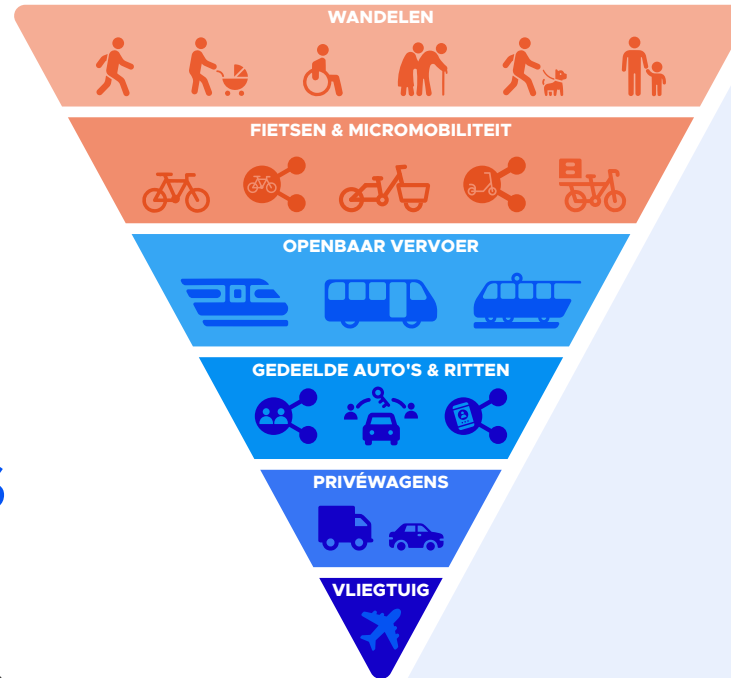

DUURZAME MOBILITEIT IS ZORGZAME MOBILITEIT

NEGEN ACTIEPUNTEN VOOR DE FEDERALE,
VLAAMSE EN LOKALE VERKIEZINGEN 2024

Bron: vrij naar SHARE-North Squared

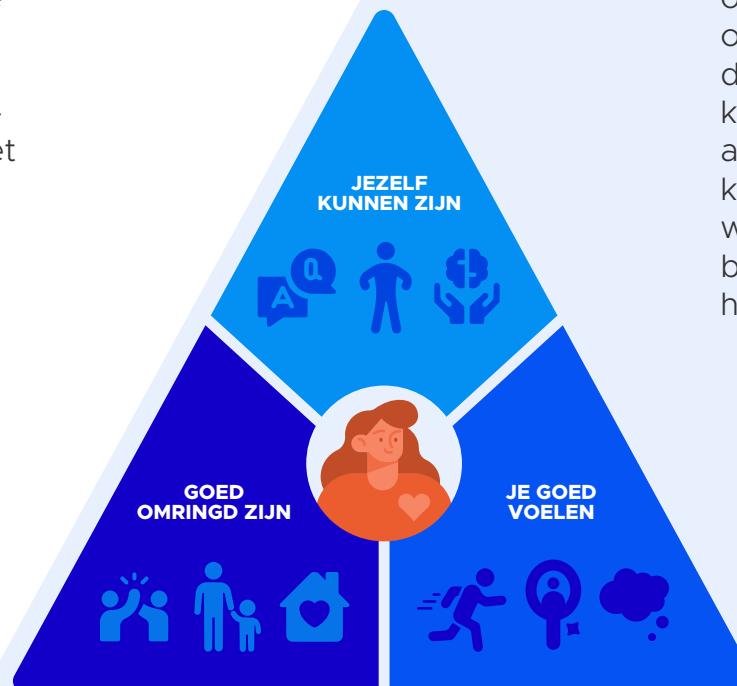

HOE WE ONS VERPLAATSEN IS BELANGRIJK

De manier waarop we ons verplaatsen moet duurzamer, de mobiliteitspiramide geeft aan welke keuzes we daarvoor moeten maken. Deelmobiliteit maakt inherent deel uit van een duurzaam mobiliteitssysteem en is complementair met het openbaar vervoer, fietsen en wandelen. Delen maakt van mobiliteit een rationeel proces: de juiste vervoersmodus voor elk type verplaatsing.

JE KUNNEN VERPLAATSEN IS NOG BELANGRIJKER

Je kunnen verplaatsen, zorgt voor zelfontplooiing en heeft een positief effect op de drie onderdelen van de geluksdriehoek. Toegang tot mobiliteit betekent dat je volwaardig kan deelnemen aan het maatschappelijk leven: gaan winkelen, naar de dokter, op bezoek, gaan werken, etc. Zelfstandig onderweg zijn boost het zelfvertrouwen, vermindert het isolement en versterkt het welzijn.

Bron: vrij naar Vlaams Instituut Gezond Leven

NEGEN ACTIEPUNTEN VOOR DUURZAME EN ZORGZAME MOBILITEIT

Van autonome mobiliteit...
naar autonomie door mobiliteit

1 - Ontwikkel toegankelijke
mobipunten

2 - Betrek doelgroepen
via co-creatie

3 - Ondersteun het vrijwilligers-
vervoer

Meet CO2 per passagier,
niet per voertuig

4 - Geef carpoolen meer
visibiliteit

5 - Benut het carpool-potentieel
van bedrijven(terreinen)

6 - Experimenteer met
carpoollijnen

Elk voertuig is deelbaar

7 - Zet particulier delen in de
schijnwerpers

8 - Creëer incentives om te
delen

9 - Zorg voor eenvoud bij de
autodeelaanbieders

LEGENDE

Federale maatregelen

Vlaamse maatregelen

Lokale maatregelen

VAN AUTONOME MOBILITEIT ...

Zelfrijdende voertuigen kregen het afgelopen decennium grote belangstelling van beleidsmakers, investeerders en de media. De autonome droom zwakt echter af nu duidelijk wordt dat de technologie nog niet genoeg ontwikkeld is.

Autonome technologie heeft potentieel, maar moet vertrekken vanuit maatschappelijke meerwaarde en onderdeel zijn van een duurzaam mobiliteitssysteem.

... NAAR AUTONOMIE DOOR MOBILITEIT

Daarom moeten we niet alleen inzetten op technologische oplossingen, maar vooral op het versterken van bestaande duurzame mobiliteitsopties. Het zijn deze vervoersopties die toegang geven tot mobiliteit en op die manier als hefboom voor de autonomie van mensen functioneren.

Goed georganiseerde mobiliteit vergroot de actieradius van jongeren, ouderen, nieuwkomers, werkzoekenden, etc.

Als je mobiliteitskeuzes kan maken, kan je je beter ontplooiën, anderen ontmoeten, gezond blijven, ... Jongeren die zich veilig kunnen verplaatsen, krijgen vroeger de kans om de wereld te exploreren.

De mogelijkheid om je te verplaatsen vergroot de kansen voor werkzoekenden en nieuwkomers en de levenskwaliteit van ouderen die vaak te kampen hebben met vereenzaming. Mobiliteit draagt dus bij aan ieders welzijn en de economie.

1 - Ontwikkel toegankelijke mobipunten

 Zet verder in op de uitrol van kwaliteitsvolle mobipunten zodat er in elke buurt voldoende keuze is voor mensen om zich te verplaatsen.

Garandeer dat mobipunten toegankelijk zijn voor mensen met een fysieke, visuele, auditieve of mentale beperking, en voor mensen met een taalkundige of culturele drempel. Creëer ook een veilige omgeving zodat iedereen gebruik kan maken van het mobipunt.

2 - Betrek doelgroepen via co-creatie

 Plan infrastructuur en digitale tools samen met verschillende doelgroepen. Co-creatie omvat zowel het co-identificeren van uitdagingen (ervaring en visie bevragen) als het co-evalueren van proefprojecten.

Door middel van co-creatie maak je van verschillende doelgroepen de drivers van duurzame en gedeelde mobiliteit. Erkennen dat niet iedereen dezelfde mobiliteitsnoden heeft, is daarbij cruciaal.

3 - Ondersteun het vrijwilligersvervoer

 Versterk de lokale werking van niet-medisch vrijwilligersvervoer voor minder mobiele mensen door het creëren van een ruimer aanbod, het combineren van trajecten, het experimenteren met riksja's, ...

Voorzie een financiële tussenkomst zodat een rit nooit meer kost dan een rit via het openbaar vervoer. Dit gaat isolement en vereenzaming tegen, onder meer bij oudere mensen.

Co-creatie geeft eindgebruikers een stem en maakt hen ervan bewust dat ze met die stem impact hebben. Co-creatie garandeert fysieke en digitale toegankelijkheid voor iedereen.

MEET CO2 PER PASSAGIER, NIET PER VOERTUIG

Stimuleer carpoolen

Waarom carpoolen?

Wanneer wagens rondrijden met een lage bezettingsgraad, stoten we meer CO2 uit per persoon. Ritten combineren door te carpoolen zorgt voor minder emissies. Carpoolen is niet enkel goed voor milieu en klimaat, het heeft ook heel wat socio-economische voordelen: minder files, meer verkeersveiligheid, minder mobiliteitskosten, minder nood aan parkeerruimte en meer productiviteit. Carpoolen is bovendien snel implementeerbaar omdat het weinig tot geen infrastructuur nodig heeft.

Een nieuwe ambitie

 Ga voor 40.000 nieuwe carpoolers in Vlaanderen tegen 2027. Dit komt neer op 5% van de modal split. In een scenario waarin de gemiddelde woon-werkafstand 20 km is en dat carpoolers drie keer per week carpoolen, betekent dat € 55.344.400 extra koopkracht voor alle nieuwe carpoolpassagiers, € 19.008.000 extra koopkracht voor alle nieuwe carpoolchauffeurs, 211.200.000 minder autokilometers op Vlaamse wegen en 25.450 ton CO2-reductie op jaarbasis in Vlaanderen.

***Ga voor 40.000 nieuwe carpoolers
in Vlaanderen tegen 2027, oftewel
5% van de modal split.***

4 - Geef carpoolen meer visibiliteit

   Lanceer carpoolcampagnes, zoals een jaarlijkse Carpoolweek. Beklemtoon daarin dat elke dag carpoolen niet hoeft. Neem onregelmatig carpoolgedrag op in de federale enquête woon-werkverkeer.

   Vul tijdelijke campagnes aan met langlopende incentives, de uitbouw van carpool-infrastructuur en de integratie van carpool in Mobility as a Service.

 Zorg voor de defiscalisering van carpoolen zoals bij de fietsvergoeding en voorzie de mogelijkheid om directe vergoedingen toe te kennen aan carpoolers. Creëer een nationaal carpoolregister voor de controle en monitoring van carpoolritten, geïnspireerd op het Franse carpoolbeleid. Zorg voor de overeenstemming tussen de fiscale en RSZ-behandeling van carpoolen.

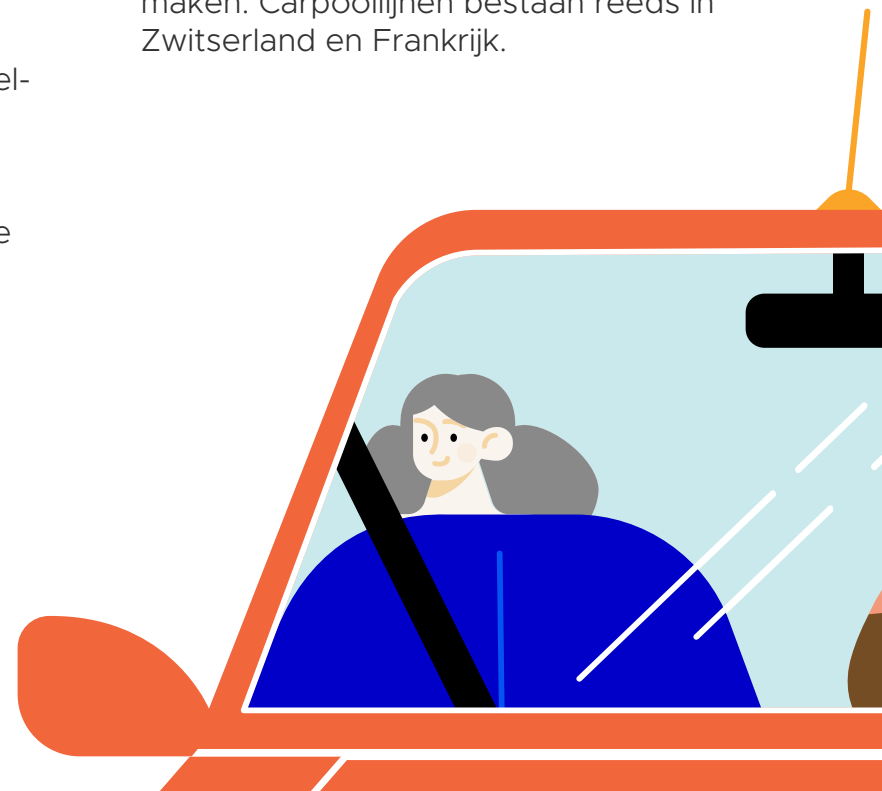
5 - Benut het carpool-potentieel van bedrijven(terreinen)

 Hier zit de kritische massa om van carpool een succes te maken. Zet bedrijven en bedrijventerreinen aan om carpoolmaatregelen te nemen zoals campagnes, voorbehouden parkeerplaatsen, een gegarandeerde thuisrit en het gebruiken van een carpoolplatform om de matching te organiseren. Voorzie als lokale overheid een contactpunt (mobicoach) en integreer carpool in de vervoersplannen van bedrijven(terreinen).

 Neem carpoolen op in het Pendelfonds als oplossing voor georganiseerd woon-werkverkeer. Zorg voor 100% BTW-afrekbaarheid op de carpoolkosten voor bedrijven die investeren in gedeelde mobiliteit.

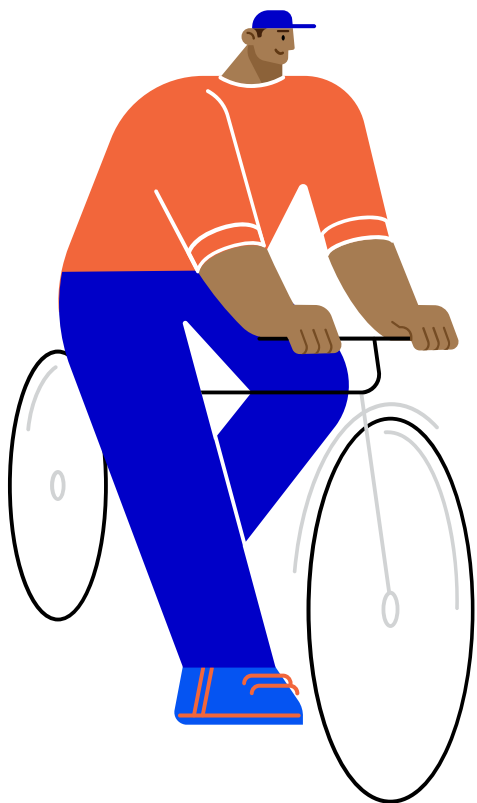
6 - Experimenteer met carpoollijnen

 Carpoollijnen zijn vaste carpooltrajecten op routes met veel congestie of op routes met een beperkt aanbod openbaar vervoer. Carpoollijnen maken gebruik van realtime carpoolen (via geolocalisatie kunnen chauffeurs en passagiers in real time met elkaar connecteren), al dan niet aangevuld met digitale borden of analoge systemen om de bestemming aan de voorbijrijdende chauffeurs kenbaar te maken. Carpoollijnen bestaan reeds in Zwitserland en Frankrijk.

ELK VOERTUIG IS DEELBAAR

Ondersteun particulier auto- en fietsdelen

Wat is particulier auto- en fietsdelen?

Particulier auto- en fietsdelen is een deelvorm waarbij particulieren en organisaties hun eigen voertuigen delen met andere particulieren en organisaties. Dit kan via een open systeem, waarbij de leden van elk voertuig gebruik kunnen maken, of een gesloten systeem, waarbij leden tot één of meerdere gesloten deelgroepen behoren.

Particulier delen is gebaseerd op een kostendelend principe, stimuleert de sociale cohesie in de buurt, maakt ruimte vrij voor groen en ontmoeting, zorgt voor minder emissies en werkt goed in landelijke gebieden waar commerciële spelers met een eigen vloot minder actief zijn. Mpac ondersteunt het particulier delen via haar dienst Cozywheels.

Delen of elektrificeren?

Elektrificatie is slechts een onderdeel van de transitie naar een duurzaam mobiliteitssysteem. Alle huidige conventionele privéwagens vervangen door elektrische wagens houdt maar een beperkte systeemshift in, onder meer op het vlak van ruimtegebruik, congestie en grondstoffengebruik. Het delen van voertuigen en ritten is een even grote gamechanger als elektrificatie.

Investeer voor elke euro die naar elektrische mobiliteit gaat, een euro in andere duurzame mobiliteitsoplossingen.

7 - Zet particulier delen in de schijnwerpers

 Promoot particulier auto- en fietsdelen aan de hand van campagnes. Uit onderzoek blijkt dat mensen drie motivaties hebben om te delen: de positieve milieu- en klimaatimpact, het financiële voordeel en het besef de wagen weinig nodig te hebben.

Daarnaast is het wegwerken van angsten van belang, net als voldoende aanbod genereren. Geef als lokale overheid het goede voorbeeld door je eigen vloot te delen. In gemeenten waar nog geen particuliere delers actief zijn, is dit het ideale startschot om te starten met particulier auto- en fietsdelen.

8 - Creëer incentives om te delen

 Voorzie als lokale overheid incentives om te starten met particulier auto- en fietsdelen. De opties zijn: terugbetaling van het lidmaatschap bij een erkende deelorganisatie, het verlenen van een parkeervergunning, het toekennen van een parkeerplaats, het voorzien van een subsidie voor het aankopen van een elektrische wagen die gedeeld zal worden of het verstrekken van een mobiliteitsbudget bij het inleveren van een nummerplaat.

 Pas de regelgeving van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) aan zodanig dat aangepaste wagens ook gedeeld kunnen worden zonder fiscaal gestraft te worden. Verlaag het BTW-tarief voor autodelen naar 6%, zoals voor fietsdelen, taxi's en openbaar vervoer. Zorg ook voor 100% BTW-afrekbaarheid op autodelen voor bedrijven die investeren in deelmobiliteit.

9 - Zorg voor eenvoud bij de autodeelaanbieders

 Steden en gemeenten hanteren verschillende criteria om autodeelorganisaties te erkennen. Creëer een regionaal kader zodat het voor operatoren eenvoudiger wordt om in verschillende steden actief te zijn.

Hou daarbij rekening met de verschillende noden en impact van roundtrip, free floating en particulier autodelen. Zorg ervoor dat operatoren duidelijkheid hebben en indien nodig ondersteund worden om data te delen volgens bestaande specificaties.

OVER MPACT

Mpact werkt sinds 1975 aan een efficiënte en toegankelijke mobiliteit voor iedereen. Mpact (voorheen Taxistop) laat zich leiden door het principe 'meer met minder'. Meer energie-efficiëntie, inclusie, sociale cohesie, ruimte ... met minder files, uitstoot, kosten, voertuigen ... Daartoe innoveert en ontwikkelt Mpact verschillende vormen van gedeelde mobiliteit.

Als vzw streeft Mpact niet naar winst, wel naar een zo groot mogelijke ecologische en sociale impact. Door haar lokale verankering en haar nauwe relatie met gebruikers gaat Mpact steeds een stap verder dan andere aanbieders om moeilijk bereikbare doelgroepen te betrekken, samenwerkingsverbanden te sluiten en in te spelen op de kenmerken van de Belgische markt.

Mpact focust op drie pijlers: diensten, innovatie en beleid. Zij worden in ons logo vertegenwoordigd door de driehoek.

1. Diensten: Carpool (ritdelen), Cozywheels en Op Wielekes (voertuigen delen), MobiCalendar (nudging), Minder Mobielen Centrales/Mobitwin (on-demand vervoer), Holidaysitting en HomeLink (vakanties).

2. We innoveren door (inter)nationale projectoproepen te beantwoorden en zo nieuwe oplossingen te ontwikkelen met partners.

3. We vergroten het draagvlak voor gedeelde en geconnecteerde mobiliteit, zowel bij het grote publiek als bij de politiek.

www.mpact.be

CONTACT

Voor vragen en overleg over dit memorandum kunt u contact opnemen met:

Tjalle Groen - Projectdirecteur Mpact vzw
tjalle.groen@mpact.be - 0489 952 918

Angelo Meuleman - Directeur Mpact vzw
angelo.meuleman@mpact.be - 0476 477 661